

OSNOVE FINANSIJSKOG INŽENJERINGA 1

Novčani tokovi - *Statement of Cash Flows*

Predmetni profesor

Prof. dr Mladen Radišić, mladenr@uns.ac.rs

Predmetni asistent

Doc. dr Miroslav Ferenčak, ferencak@uns.ac.rs

Kabinet: ITC 308

Novčani tokovi - Statement of Cash Flows

Primer 1:

Na osnovu prikazanog neto dobitka iz bilansa uspeha i prikazanog bilansa stanja odrediti novčane tokove koristeći indirektnu metodu

AKTIVA	01.01.2010.	31.12.2010.	PASIVA	01.01.2010.	31.12.2010.
Stalna imovina:	1.113.000	1.398.000	Kapital:	100.000	100.000
Građevinski objekti i oprema	1.113.000	1.398.000	Akcijski kapital	100.000	100.000
Obrtna imovina:	918.000	1.242.000	Kratkoročne obaveze:	739.000	1.176.000
Gotovina i gotovinski ekv.	53.000	31.000	Prema dobavljačima	413.000	627.000
Potraživanja od kupaca	346.000	528.000	Kratkoročni dug	100.000	235.000
Zalihe (Inventar)	432.000	683.000	Ostale kratkoročne obaveze	226.000	314.000
HoV iz portfolija	87.000	0	Neto dobitak:	1.192.000	1.364.000
Ukupna imovina	2.031.000	2.640.000	Ukupne obaveze i akcijski kapital	2.031.000	2.640.000

Napomena: U 2010. godini amortizacija je bila 189.000, plaćene kamate 21.000, plaćeni porezi iznose 114.000, a dividenda nije isplaćena

Novčani tokovi - Statement of Cash Flows

Poslovne aktivnosti:

Potraživanja od kupaca	$\Delta = 528.000 - 346.000 = 182.000$	↑
Zalihe (Inventar)	$\Delta = 683.000 - 432.000 = 251.000$	↑
Obaveze dobavljači	$\Delta = 627.000 - 413.000 = 214.000$	↑
Ostale kratkoročne obaveze	$\Delta = 314.000 - 226.000 = 88.000$	↑
Plaćeni porezi	114.000	
Plaćene kamate	21.000	

U toku 2010. godine došlo je do povećanja potraživanja od kupaca za 182.000 koje ćemo **oduzeti** od neto dobiti prilikom računanja novčanih tokova jer taj iznos predstavlja ostvarenu prodaju koja je proknjižena kao prihod, a nije se stvarno raspolagalo tim novcem

U toku 2010. godine došlo je do povećanja obaveza prema dobavljačima za 214.000 koje ćemo **dodati** na neto dobit prilikom računanja novčanih tokova jer taj iznos predstavlja našu obavezu koju nismo ispunili, te smo stoga raspolagali tim novcem

Investicione aktivnosti:

HoV iz portofila	$\Delta = 87.000 - 0 = 87.000$	↓
Kupovina nove opreme (dodaci stalnoj imovini)	$\Delta = 1.398.000 - 1.113.000 = 285.000$	↑

Finansijske aktivnosti:

Kratkoročni dug	$\Delta = 235.000 - 100.000 = 135.000$	↑
-----------------	--	---

U toku 2010. godine došlo je do povećanja kratkoročnog duga za 135.000 koje ćemo **dodati** na neto dobit prilikom računanja novčanih tokova jer taj iznos predstavlja naše zaduženje kod poverilaca koje nismo izmirili, te smo stoga raspolagali tim novcem

Amortizacija 189.000

Povećanje (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata $\Delta = 53.000 - 31.000 = 22.000$ ↓

Neto dobitak $\Delta = 1.364.000 - 1.192.000 = 172.000$

Novčani tokovi - Statement of Cash Flows

Neto dobit	172.000
+ Amortizacija	189.000
- Povećanje Potraživanja od kupaca	(182.000)
- Povećanje Inventara (Zalihe)	(251.000)
+ Povećanje Obaveza prema dobavljačima	214.000
+ Povećanje U dospelim, a neisplaćenim obavezama	88.000
- Plaćene kamate	0
- Plaćeni porez	0
Neto novac osiguran poslovnim aktivnostima	230.000
+ Prihod od prodaje HoV	87.000
- Kupovina nove opreme	(285.000)
Neto novac osiguran investicionim aktivnostima	(198.000)
+ Povećanje kratkoročnog duga	135.000
Neto novac osiguran finansijskim aktivnostima	135.000
- Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	(22.000)
Neto novčani tokovi	145.000

Novčani tokovi - Statement of Cash Flows

Primer 2:

Sastaviti novčani tok korporacije za 2018. godinu:

Početno stanje 01.01.2018.

Koncesije, patenti, licence i slična prava	200.000
Zemljište	300.000
Građevinski objekti	270.000
Postrojenja i oprema	640.000
Zalihe materijala	150.000
Zalihe gotovih proizvoda	500.000
Potraživanja od kupaca	800.000
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	650.000
Kapital	2.110.000
Dugoročni krediti u zemlji	300.000
Obaveze prema dobavljačima	1.100.000

Promene u toku perioda:

1. Kupovina 5 računara, ispostavljena faktura od 40.000
2. Kupac uplatio na naš račun 100.000
3. Uzet kratkoročni kredit od 120.000 koji je uplaćen na naš račun
4. Isplaćen iznos od 60.000 dobavljačima
5. Na kraju godine izvršen obračun amortizacije. Amortizacija iznosi 70.000, od čega amortizacija građevinskih objekata iznosi 25.000, a amortizacija opreme 45.000.
6. Ostvaren gubitak od 70.000

AKTIVA:

Stalna imovina

Koncesije, patenti, licence i slična prava	200.000
Zemljište	300.000
Građevinski objekti	270.000
Postrojenja i oprema	640.000

Obrtna imovina

Zalihe materijala	150.000
Zalihe gotovih proizvoda	500.000
Gotovina i got. ekvivalenti	650.000
Potraživanja od kupaca	800.000

PASIVA:

Trajni kapital

Kapital	2.110.000
---------	-----------

Dugoročne obaveze

Dugoročni krediti u zemlji	300.000
----------------------------	---------

Kratkoročne obaveze

Obaveze prema dobavljačima	1.100.000
----------------------------	-----------

Novčani tokovi - Statement of Cash Flows

(u 000 dinara)

AKTIVA:	01.01.2018.	31.12.2018.
UKUPNA AKTIVA	3.510	3.540
Stalna imovina	1.410	1.380
- Goodwill		
- Nematerijalna ulaganja	200	200
- Nekretnine postrojenja oprema i bioloska sredstva	1.210	1.180
- Dugoročni finansijski plasmani		
- Učešća u kapitalu		
- Ostali dugoročni finansijski plasmani		
Obrtna imovina	2.100	2.160
- Zalihe	650	650
- Gotovina i gotovinski ekvivalenti	650	810
- Kratkoročna potraživanja i plasmani	800	700
- Aktivna vremenska razgraničenja		
Poslovna imovina		
Gubitak iznad visine kapitala		
Vanbilansna aktiva		

PASIVA:	01.01.2018.	31.12.2018.
UKUPNA PASIVA	3.510	3.540
Trajni kapital	2.110	2.040
- Osnovni kapital	2.110	2.110
- Neuplaćeni upisani kapital		
- Rezerve (iz dobiti)		
- Neraspoređen dobitak		
- Gubitak		70
- Otkupljene sopstvene akcije		
Dugoročne obaveze	300	300
- Dugoročni krediti	300	300
- Ostale dugoročne obaveze		
Kratkoročne obaveze	1.100	1.200
- Kratkoročne finansijske obaveze		120
- Obaveze prema dobavljačima	1.100	1.080
- Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja		
- Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda		
- Obaveze po osnovu poreza na dobitak		
- Odložene poreske obaveze		
Vanbilansna pasiva		

Oprema $640 + 40 - 45 = 635$
 Građevinski objekti $270 - 25 = 245$
 Zemljište $\underline{300}$
 1.180

Gotovina $650 + 100 + 120 - 60 = 810$
 (naplaćena potraživanja od kupaca; kratkoročni kredit; isplata obaveza prema dobavljačima)

Obaveze dobavljači $1.100 - 60 + 40 = 1.080$
 (isplata obaveza prema dobavljačima; faktura za računare)

Novčani tokovi - Statement of Cash Flows

Neto dobit	(70.000)
+ Amortizacija	70.000
- Povećanje Potraživanja od kupaca	100.000
+ Povećanje Obaveza prema dobavljačima	(20.000)
<i>Neto novac osiguran poslovnim aktivnostima</i>	80.000
- Kupovina nove opreme	30.000
<i>Neto novac osiguran investicionim aktivnostima</i>	30.000
+ Povećanje kratkoročnog duga	120.000
<i>Neto novac osiguran finansijskim aktivnostima</i>	120.000
<i>- Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata</i>	160.000
Neto novčani tokovi	390.000

Novčani tokovi - Statement of Cash Flows

Primer 3:

Izračunati neto novčani tok na osnovu sledećih podataka:

U 000 RSD	
Stavka	Iznos
Neto prihod	55
Amortizacija	80
Plaćeni porezi	20
Plaćene kamate	5
Plaćene dividende	10
Novac primljen na osnovu prodaje objekta	40
Prodaja sopstvenih akcija	25
Kupovina novih mašina	10
Otkup sopstvenih akcija	5
Izdavanje obveznica	50
Isplata dugoročnog kredita	20
Profit usled prodaje objekta	15

Operativni NT	120
Neto prihod	55
Profit usled prodaje objekta	(15)
Amortizacija	80
Investicioni NT	30
Novac primljen na osnovu prodaje objekta	40
Kupovina novih mašina	10
Finansijski NT	40
Plaćene dividende	(10)
Prodaja sopstvenih akcija	25
Otkup sopstvenih akcija	(5)
Izdavanje obveznica	50
Isplata dugoročnog kredita	(20)

Novčani tokovi - Statement of Cash Flows

Hvala na pažnji...

Da li imate nekih pitanja...